

ZNAM JA NJIH SVE

Da vas upoznam sa svojom porodicom, mislim da je to potrebno. Ja o vama znadem sve, a vi o meni ne znate ništa.

Moja mama se zove Lucija i ima sestru Zrinku koja radi u socijalnom gdje se dijeli pare. Njezin muž Ivo vodi mene i Igora koji je moj rodak, a njegov sin, u ribolov. Jednom smo ulovili dvije ribe. Igorova sestra Maja ne ide nikad s nama u ribolov jer Igor kaže da to nije za djevojčice. Zato ona sjedi s tetkom Zrinkom i čuva malog Sašu koji ima samo dvije godine iako je muškarac.

Druga mamina sestra se zove Lidija i ona ima muža Dinka koji radi u Elektrojer je električar, a tetka Lidija ne radi nigdje nego sjedi doma i kaže da je domaćica i njegova robinja i uvijek je ljuta, ali pravi najbolje kolače. Ona ima sina Borisa koji je već veliki i bio je u vojski pa se poslije oženio, a njegova se žena zove Nedja i jednom mi je donijela bonbona. Tetka Lidija ima još sina Miju i sina Mihovila i kćeri Sofiju i Anu, to su sve moji rođaci i rodice, oni stanuju na drugom kraju grada i s njima se zato nikad ne igram nego samo kad nam dođu u goste ili kad mi k njima odemo kao jučer.

Moj se tata zove Boško i radi u skladištu za voće i povrće u kojem ima puno vitamina a, b, c i d. O njemu ću vam poslije pričati, on je jako zanimljiv.

Tatin brat Nikola ima ženu Jelenu koja je moja tetka. Oni žive na granici jer su vojna lica. Vojna lica su uvijek izbjrijana i u uniformi, a meni daju samo kapu koja mi je velika. Oni svakog ljeta dođu na godišnji odmor i s njima su i njihova djeca Stjepan, Andelko, Miran i Tihana koja je još mala. To su također moji rođaci osim Tihane koja mi je rođica. Ja najviše volim Mirana jer je on kao i ja, a Stjepan je već veliki i stalno priča o djevojčicama, a video sam ga kad je u podrumu poljubio Jasnu koja ide u četvrti razred. Andelko stalno ide za Stjepanom pa je i on htio poljubiti Dunju koja ide u drugi razred, ali mu Dunja nije dala. Čuo sam kad mu je Stjepan poslije rekao da je nesposoban za žene, ali ne znam što to znači.

Tata ima još dva brata, Joška koji živi u onoj žutoj kući na drugoj strani ulice i Jerka koji ima radnju u kojoj se boji vuna. Joško ima sina Andriju koji je isto moj rođak i on je najjači u našoj ulici, strašno je jak, jednom ga je i milicija tražila jer ga se svi ostali boje. On mene voli i zato me nitko ne smije ni pipnuti i čim mi netko nešto kaže ja odmah kažem da ću reći Andriji i nitko mi ništa ne može. I ja njega najviše volim jer mi je rođak. Zato ne volim Jakova iako mi je i on rođak i Andrija mu je brat. Jakov ide sa mnom u razred i stalno se igra s djevojčicama kao da nije muško. Andrija je rekao da će mu kupiti lutku za rođendan, a stric Joško ipak najviše voli Jakova. Njegova mama, tetka Ruža, kaže da je ona htjela roditi djevojčicu, ali da se rodio Jakov i da bi ona više voljela da je on curica. Teta Ruža ima najjači glas u cijeloj ulici i najbolje se svada pa se zato nitko ne želi s njom posvadati jer kad ona počne onda izgleda kao da mitraljez puca ili kao da deset ljudi odjedanput govoriti, tako ona brzo više i samo sipa, ništa joj ne možeš odgovoriti. Mama kaže da je ona alapača, a ja mislim da je ona bolničarka jer radi u bolnici i daje injekcije. Nje se djeca najviše boje jer ima jednu veliku iglu i čim se netko razboli odmah svi zovu tetku Ružu pa ona dođe sa svojom torbom iz koje vadi injekciju i više ti ništa ne pomaže, a ako plačeš onda ti skine gaće skroz i još zove neke djevojčice da gledaju. Stric Jerko ima ženu Magdu koja se još zove tetka Magdalena, ali to samo onda kad je neka svetost, inače je svi zovu tetka Magda.

Ona ima samo curice, nema ni jednog sina nego punu kuću mojih rođaca. One se zovu Anka, Nevenka, Ljubica, Mirna, Ivanka, Dubravka i Jadranka koja je zadnja. Anka se udala za Milana i on također radi sa stricem Jerkom u radnji, a oni imaju kćer Vedranu, a Anka je opet trudna i uskoro će roditi pa se svi nadaju da će dobiti sina.

Rodica Nevenka radi u pošti gdje prima pisma i pare i sigurno je puno bogata kad joj svi daju novce, a ona ne daje nikome. Kad smo gledali onaj kaubojski film, Andrija je rekao da bi bilo najpametnije da sačekamo rođicu Nevenku navečer kad se vraća iz pošte s torbom punom novaca iza ugla, da je onesvestimo i da tako opljačkamo novce. Ona nas ne bi prepoznala jer ćemo se mi maskirati crnim maramama preko lica. Nisam to još nikome rekao, samo vama, ali dok vi to njoj kažete mi ćemo već odmaglit's parama.

Ljubica, Mirna i Ivanka idu u školu za medicinske sestre pa će i one kad završe davati injekcije, a Dubravka će biti krojačica. Jadranka kaže da će biti na televiziji, ali joj ja ne vjerujem jer je mala, a takve ne primaju na televiziji.

Tata ima sestruru Emiliiju koja je meni tetka. Tetka Emiliija se nije nikad udavala i zato je ona usedjelica, tako je zove tetka Ruža, ali ja mislim da je ona najbolja učiteljica na svijetu, ona je i meni bila učiteljica i jednom mi je dala jedinicu. Poslije je tata pitao kako to da meni, svome malome rođaku dade jedinicu, a tetka Emiliija je kazala podignute glave da je ona meni tetka izvan škole, a u školi mi je samo učiteljica. Tata je rekao znao sam da imam šašavu sestruru, ali da je toliko šašava to nisam znao. Onda mu je tetka Emiliija zabranila dolazak u školu.

Tata je imao još jednu sestruru, Zdenku, ali je ona umrla kad ju je pregazio kamion s priklomicom. To je velika nesreća, kako tata kaže, jer se tetak Tomislav ponovno oženio i sad moji rođaci Franjo, Marijan i Krešo imaju mačehu. Krešo, koji je najmladi, rekao mi je jednom da je mačeha mama od Pepeljuge. Moj tata kaže da je Krešo jako pametan i da je šteta za njega.

Skoro sam zaboravio ujaka Stojana, on je mamin brat i bavi se vodom. Kad nekome pukne cijev u stanu ili kad se pokvari slavina onda odmah svi zovu ujaka Stojana da on to popravi. On je mnoge ljude spasio od poplave, tako kaže mama, a ja ne razumjem kako ih može spasiti od poplave kad ne popravlja brane na hidrocentrali nego slavine u kupatilu. A poplava je onda kad pukne brana, a ne kad se pokvari slavina. Mama kaže da ja to ne razumjem i da se ne mijesam u ono što nije moj posao. Ja se i ne mijesam nego samo kažem.

Kad je bio bakin rođendan onda su se napili ujak Stojan i stric Jerko i tako su bili pijani da je stric Jerko rekao ujaku Stojanu da je on neznanica i da ne zna ništa oko vode i da će on, Jerko, svaki kvar popravit bolje od njega. Ujak Stojan se jako nalojio i otišao u kuću strica Jerka, zaključao se u kupatilo i tamo nešto tako udesio da su poslije sve slavine u kući pjevale kad bi voda curila, ali svaka je imala drukčiji ton i kad bi se sve zajedno otvorile izgledalo je kao da je u kući orkestar. Toliki je majstor taj moj ujak.

Imam još ujaka, sve su to majčina braća. Ujak Smiljan je urar i popravlja satove. On ima radnju u kojoj nikad ne znam koliko je sati jer je na svakom satu drugo vrijeme a svi satovi rade. Kad ga pitam koji je sat točan on uvijek kaže: „Ona tri na polici“. Ja pogledam a tamo su uvijek ista tri sata i uvijek različito pokazuju. Jednom sam ga zamolio da mi dade da i ja popravljam satove, samo da mi malo pokaže kako se to radi. Nije mi dao i još je rekao da sam premlad za to. To me jako naljutilo i drugi put sam čekao da on oda na pivo u gostionicu, a kad je otišao sjeo sam za njegov stol, stavio njegovu leću na oko. Stalno mi je padala pa sam je morao pridržavati jednom rukom. Otpočeo sam s popravkom jedne muške ure na kojoj je pisalo DOXA. Izvadio sam sve djeliće iz kutije i rastavio mehanizam, i sve mi je išlo od ruke samo je u jednom času odjedanput nešto iskočilo i neki su se sitni djelići rasuli po radnji, ali to i nisu važni djelovi. Važnije djelove, one velike sam sve ponovno utrpao u kutiju i zaklopio poklopac tako da ujak nije ništa primijetio kad se vratio. Ni ja mu nisam ništa htio reći da se iznenadi kad mu mušterija dođe i kad vidi kako je sat popravljen, a da on sam ništa nije trebalo da radi.

Nakon tri dana je ujak došao i rekao majci da sam mu JA upropastio posao i najskuplji sat u radnji, a ja sam rekao da JA nisam ništa upropastio nego da sam samo popravio ono što on nije znao, a da to nije najskuplji sat nego običan ručni sat, a najskuplji je onaj zidni koji ima kukavicu.

Najsrdaniji je, međutim, od svih mojih ujaka, ujak Srećko, on je strašan. Na vratima mu piše: prof, dr, kirurg — dentist, ali svi kažu da je zubar. On se ljuti kad mu kažu da je zubar i htio bi da ga zovu umjetnik s bušilicom. Ja mislim da se on šali, ali se on šali uvijek bolno i krvavo, kaže meni: zini da ti uleti vrabac iz mog rukava, a ja zinem da vrabac uleti, a on hop i ode moj Zub vani! I tako me uvijek prevari. On je najstrašniji i svi ga se boje, kad on kaže: doći ćeš ti meni na stolicu! — svi se ušute i piju aspirine. Takav je on. Njegov sin Nedeljko uvijek glumi djeda Mraza u kazalištu za decu, što ja ne volim. Druga djeca misle da im stvarno dolazi djeda Mraz, a ja znam da im dolazi Nedeljko u bundi, s brkovima i sa braćom, a on nije ni djed ni Mraz. Rekao sam im da to nije fino kad on zauzima mjesto djedu Mrazu i dolazi umjesto njega, ali on kaže da hoće postati veliki glumac i da zato glumi djeda Mraza jer se, kako kaže, od nečega mora početi. Ne volim tog rodaka iako mi dijeli darove. Meni svake godine dâ po jednog gumenog krokodila, puna mi je soba krokodila. Prošli put sam mu glasno rekao: Neću krokodila! — ali su svi na mene povikali kao da sam ja krivac. A on se samo smješta ispod brade i meni, namjerno, opet utrpa krokodila. Ja krokodile ne volim. Nedeljkova sestra Vinka, koja ide isto u drugi razred, ali u drugoj školi, ima prijateljicu Mladenku za koju su rekli da je moja cura iako ja cure nemam i nisam je nikad ni imao. Neću je ni imati, a kad je budem imao onda to sigurno neće biti Mladenka koja ima ovolike oči kao sova i nosi bijele čarape kao ona ptica u zoološkom vrtu koja liči na Mladenku. I svaki put kad me vidi isplazi jezik. I to da mi bude cura! Zato sam je i gurnuo u blato da joj pokažem tko je jači i sve ostalo, a ona je samo tužibaba i plačljivica koja je rekla da sam je ja gurnuo i da je skroz mokra. Da je junak ne bi ništa rekla, ali nije, nego je kukavica. I to sam joj rekao i da će joj se osvetiti za batine koje sam zbog nje dobio i još sam joj rekao da me ništa ne boli, a baš me je boljela stražnjica, tri dana. I u školi sam se, svaki čas, premještajao s jedne strane na drugu pa je učiteljica rekla da sam nemiran. A za sve je kriva Vinka koja joj je najbolja prijateljica i koja je prva rekla da je ona moja cura. I nije mi cura nego je glupača, video sam u Vinkinom spomenaru što je napisala. Tamo je napisala: Tko te voli više od mene nek još jedan list okrene.

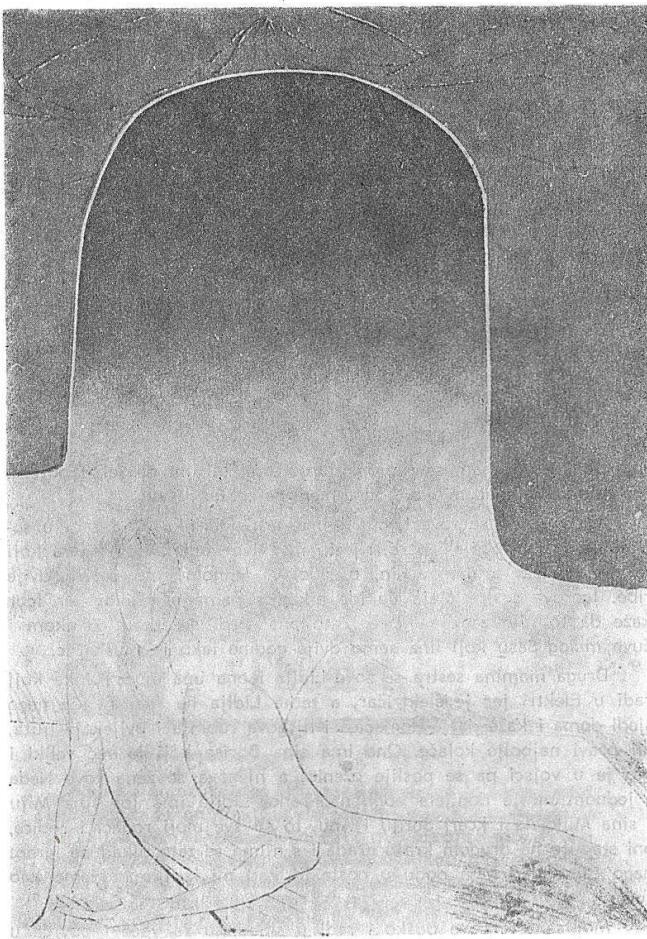
Ali listova nema više,

ja te volim ponajviše.

I to je ona napisala na prvi list spomenara, a ne na zadnji gde to treba napisati jer je glupača. To sam rekao Vinki, a ona je rekla da nije Mladenka to mogla napisati na zadnji list kad je to isto na zadnji list napisala Zdenka. Onda sam joj ja rekao da su su sve curice glupač i onda smo se potukli i ja sam joj poderao spomenar na dva mesta i crvenom sam olovkom još prekrižio gdje je pisalo MLADENKA.

Sjećam se toga, sve kako je bilo, jer sam te noći sanjao kako su gusari oteli Vinku i tu, Mladenku, i kako sam ih ja, s mojom družinom, spasio.

Gusari su bili Tadija iz III-be, Blaž iz II-a i Zdravko, isto iz II-a u mojoj družini su bili Matko, Zoran i ja, naravno. Sanjao sam kako se one vraćaju iz škole i idu kroz park, kad odjednom u cijelom gradu nestane struje i iza jednog stabla iskače Tadija, naoružan, u jednoj ruci drži mač, u drugoj revolver, a trećom hvata, to jest, prebacuje revolver u desnu ruku, pa lijevom hvata Mladenku i odvodi je na svoj brod koji ima topove i crnu zastavu od suknine Tadijine mame, tete Nede. U isto vrijeme, Blaž lovi Vinku za kečke i tako je vuče za sobom, a ona se dere, kao mačke u veljači kad urlaju na krovu. I dok njih dvojica tako odvlače plijen na svoj brod, Zdravko im čuva odstupnicu. Zdravko ima dva u križ stavljena poveza preko očiju, kao pravi gusar, čak i previše jer ima zavoje preko ova oka, ali svejedno sve vidi i čak i puca na nas iz pravog topa. A nas trojica jurimo na njima u podmornici i čas izronimo, čas uronimo, sve tako dok ih ne stignemo, a onda izronimo točno ispod njih i cijeli im brod dignemo u zrak. Ja u lijetu uhvatim Mladenku i gurnem je iza sebe, u podmornicu, a Matku nekako Vinka promakne i padne u more. On skoči za njom, a Tadija, Blaž i Zdravko navale na mene i Zorana. I dok se mi mačujemo s nadmoćnjim neprijateljem Matko spasi Vinku i smjesti je u podmornicu, čitavu, živu i zdravu, ali mokru i ja čujem iznutra kako mu ona prijeti: „Reći će te mami, skroz sam mokral!“ Proklete ženske, mi se ovdje borimo protiv neprijatelja da im život sačuvamo, a one tužlabe plaču što su mokre. To ti je ženska zahvalnost. U to se

Matko vrati i mi složno navalimo na onu trojicu i kao pravi majstori, kao tri mušketira, bacimo ih u more.

Ujak Ljubo je poistar. On mi je najdraži ujak. On nama ne nosi poštu, nama donosi Jura, a ujak Ljubo raznosi na drugom kraju grada. Taj Jura je, kako mama kaže, obična pijanica, a ni ja ga ne volim. Svim susjedima skoro, oko nas, stalno donosi neke penzije, a nama ništa ne donosi nego samo odnosi, svaki čas dode pa uzme i za radio i za televiziju i za vodu i za stan i za struju. Neprekidno mu dajemo novce, a on samo ponekad donese neko pismo i to je sve.

Mama kaže i za ujaka Ljubu da je pijanica, ali mi je on to lijepo objasnio kad sam ga pitao: Zašto si ti ujače pijanica? — da on nije nikakva pijanica nego, naprotiv, čovjek dobra srca jer ne može nikome odbiti čašicu, a svi mu neprekidno nude; na čija god vratu pozvani, odmah ga nude rakijom. Svi znaju da on samo rakiju pije i nije pristojno da odbije. Ja mu to vjerujem jer sam i sâm video mamu da poštaru Juri svaki put kad dođe nudi rakiju.

I tako — kaže meni ujak Ljubo — od ujutro kad počнем pa do kraja radnog vremena, ja ti, moj sine, moram, htio — ne htio, popiti najmanje litru rakije. I što doživljavam, da me rođena sestra a majka tvoja naziva pijanicom. To ti je uvijek tako kad si dobar čovjek, ne valja ti u životu biti dobar čovjek. Svi ti samo zamjeraju. Pitaj ti svoju majku, sestru moju, je li ona ikada u životu popila liter rakije na dan. Da je popila vidjela bi kako je meni zapravo teško i ne bi me više sekirala. Tako kaže ujak Ljubo i ja mu vjerujem. Probao sam i ja krišom, da mama ne vidi, popiti samo onu malu čašicu rakije i tako me je opekla po ustima da sam zaplakao. Jadni ujaka Ljubo, što sve on mora izdržati, baš mu nije lako. Njegova žena, ujna Tereza, uvijek govori da mrzi alkoholičare i slabice kojima je čašica najdraža na svijetu. Alkoholičari su oni koji alkoholom čiste neke mrlje i kad se čovjek poreže pa lijevaju po rani da te što jače zaboli, slabici koji vole čašice najviše na svijetu

su neki ljudi koji rade u tvornici za čašice, u širokoj ulici, Radnička cesta. Samo ne znam zašto sve te ljude ujna Tereza toliko mrzi kad joj ništa nisu učinili. Ali ona je uvijek takva, samo kuka. Jadni ujak Ljubo, nije njemu lako, biti poštari i imati takvu ženu, to je da se čovjek ubije. Baš je tako rekao. A ujna Tereza je rekla da se žena može odmah ubiti kad je zapadne muž koji je poštari i još takav kakav je on. Onda su se opet posvadali i otišli kući.

Najsmješniji je i najbogatiji i najšareniji ujak Marko koji živi u Americi. On je mnogo stariji od mame i najstariji od svih ujaka. Prošlog ljeta je bio kod nas sa ženom, mojom ujnom Mary koja se nekad zvala Mara, kako mama kaže i sa djeicom, koji su moji rodaci samo su već veliki i zovu se Jim, Joe i Sem. Ujna Mary je jedna smiješna šarena žena koja cijeli dan hoda po kući s nekakvim sprejivima i cijelom kuću dezintekficira, jesam li ovo dobro izgovorio, i stalno nis sive tjeru na pranje ruku, a ujaka Marka najviše. On zapravo stalno i drži ruke u vodi, a kad nešto jede onda je to užas. Ujna Mary pere sve konzerve i limune i naranče. I bananu opere pa je tek onda oguli. Pere i orahe i lješnike, a kad je komad kruha pao meni u krilo htjela je i njega oprati ali mama nije dala pa su se skoro posvadale. Mama kaže za nju da je ona hipokondor ili tako nekako, a ja znam da je medicinska sestra koja radi u hospitalu u gradu koji se zove Boston. Pitao sam je, peru li oni svi u hospital tako često ruke, a ona je rekla je da ja o tome ništa ne znam i da je sve puno bolesti. To je sigurno kod nje istina jer je neprekidno gutala razne pilule i aspirine tako da nije ni ručala ni večerala. Samo je mlijeko pila i kiselu vodu. Rođake nisam ni vidio, oni su stalno bili u nekoj velikoj limuzini i samo su me jednom provozali kad smo išli na groblje.

Ujak Marko me je svašta pitao i stalno se smijao pa je to meni bilo jako smiješno pa sam se i ja stalno smijao i tako smo se obogacija samo smijali i svi su se smijali, a ujna Mary je rekla da je ujak podjetinjio i da ja na njega loše djelujem. A mama je za nju rekla kad su otišli da je ona dobra Baba Roga. Tetka Mary mi je iz Amerike poslala jedne šarene gaće koje sam obukao samo jednom pa mi se cijela ulica smijala i svi su se za mnom okretali kao da imam rupu otraga. Htio sam ih skinuti na sred ceste, manje bi se smijali da sam gol.

Imam još mnogo rodbine, ali sad nemam više vremena da vam o njima pričam jer moram ići. Kad se vratim onda ćemo nastaviti. Čeka me rođak Šimun čija majka Zora radi kod mesara Ike i pravi mu kobasicu ali Šimunov tata Blago kaže: „K vragu i te kobasicu, sumnjam ja u kobasicu.“ I ja sumnjam jer kod Ike nema nikad ni kobasicu ni mesa, on uvijek drži samo kosti, a njegova kćer Pavica, čiji brat Dinko ide s Tonijem u četvrti razred, je rodica onoj Mladenki o kojoj sam vam pričao da je dosadna jer je njezina tetka Anda iz istoga mjesta odakle je i Mladenkinja mama Ružica koja kupuje mlijeko u našem dučanu pa se uvijek svađa s poslovodom Vlatkom čija žena Tonka nema dva zuba jer ih je izvadila da stavi zlatne pa joj je onda netko rekao da grom može udariti u zlato ako ga stavi naprijed jer ima zube kao zec pa joj strže vani i sad hoda bez zuba. O čemu sam ono govorio? Da, taj Šimun koji me dolje čeka, sigurno je najbrži u našoj ulici, on nikad ne može stajati na jednom mjestu, nego stalno trči. „Kad me svrbi nešto u nogama“ — kaže on i samo trčkara, a njegov učitelj Gojko ga stalno šalje po novine i cigare i sav grad gleda Šimuna kako po cijeli dan trči. On se isto čudi meni koliko ja ljudi znam, a to nije ništa jer ja poznajem još i tetu Slavicu i Mariju i Jadranku i njenu kćer Ljubicu i onu Anku što dolazi i Dragiću iz pošte, i lvu i Maju i Dijanu i Tajjanu i Veru i Smiljanu koja ima krive noge, i druge ženske, Draženku, Gordana, Radmilu, Sanju, Almu i Ljiljanu, pa onda Jasminu, Grozdanu i baku Anu, i ona je ženska, i Mirjanu i Vesnu, pa Spomenku, Katarinu, Višnju, Andelu, Zlaticu, Ivanku, Jagodu, Milku, Elviru, Martu, Ceciliiju, Vlastu, Biserku koja nam je najbliža susjeda, Jasnu, Divnu, Branku i Koraljku koja ima tri psa, onda Željku, Paulu, Barbaru i Vanju, i još mnogo drugih ženskih, a od muških znadem još Antu, Nevenku, Miodragu, Franu, Jozu, Ivicu, Dragu, Mladenku, Željku, Tihomira, Vjekoslava, Vladimira, Slavku, Miroslava, Danila, Nikšu, Branimira, Aleksu, Velimira, Nenada, Trpimira, Branka, Iliju, Petra, Ignaca, Josipa, Veselku, Tomislava, Inoslava, Vinka, Braslavu, Mirku, Stanka, Žarku, Zvonku, Zdenku, Vječeslavu, Krunu, Stanislava, Križu, Danu, Damjana, Strahimira, Martina, Matu, Božu, Marinka, Ambrozu, Daliboru, Janku, Borislavu, Dubravku, Juraju, Darku, Marina, Venu, Stjepu, Matiju, Jakšu, i... tko me to zove? Nema veze, sad idem, ali znadem ja njih još.

vladimir f. reinhofer

taj prazni prostor

IMAM SAMO NEMANJE

sa stropa se cijedi prašina
sve tiho je kao pred oluju
vlakovi odlaze u nikamo
a ja ostajem sa sobom nasamo
nije ni to tako loše
ima i gorih stvari od onih najgorih
ponavljam tuđe misli i pokrete
odvajkada nisam svoj
nemam stila ni manira
imam samo nemanje

TAJ PRAZNI PROSTOR

taj prazni prostor između
briše granice nehaja
jednu zoru bez sutra
samilosti nemam za siromašne duhom
neka ih voda odnese!
voda nije samo za pranje
bolje u mrraku nego na svježem zraku
boli me glava od svježeg zraka

STALNO NIKUD IDEM

stalno nikud idem
nazad kročim
u besmislu uživam
svugdje me nema
vrijeme briše granice
netopir čuk ne zna za muk
ulica prazna koracima odjekuje
vrijeme gazim
amo-tamo amo-tamo
pa opet nikuda

neizmjerna je moja tama
ne postoji takova jama
moj kume, postoje šume
hajdemo, hajdemo u šume

šta ćemo raditi u šumi?
šta ćemo raditi u šumi?

u šumi ćemo brati cvijeće
a kad nabерemo dosta
a kad naberemo dosta
trpat ćemo jedan drugom u usta

šuma će biti puna mrtvaca
a onda će doći jedan čika s kamerom

i sve to snimiti kao špicu
za jedan novi film